

ΓΝΩΜΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ

Ὁ ἐπιφανὴς ἐπιστήμων καὶ διὰ τῶν τελευταίων αὐτοῦ σκέψεων τούτων κατέλιπεν ἐκ τῆς μακρᾶς καὶ ὥραίας αὐτοῦ ζωῆς ἕξοχα πορίσματα μακρᾶς καὶ πεφωτισμένης πείρας, ὧν ἡ ἀπλή ἀνάγνωσις διεγείρει καὶ ἀληθῆ λατρείαν, περιβλεπτον ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἀτόμου ὁδηγόν, βαρύτιμον ἐγχόλιον παντὸς Ἑλλήνου.

«Μελετήσατε ἔλεγε ὁ σοφὸς γέρον ἀντὰ καὶ ἐργάσθητε οἱ νεώτεροι πρὸς θεραπείαν κακοῦ, ὅπερ οἱ πρεσβύτεροι δὲν ἠδυνήθημεν γὰ πρόλάβωμεν».

— Ἄλλοτε ἀπεδίδομεν τὸν προσήκοντα σεβασμὸν εἰς τοὺς ἄνδρας τοὺς προσενηκόντας ἕξοχους ὑπηρεσίας τῇ πατρίδι. Σήμερον ἐκεῖνοι μὲν ἐξέλιπον, ἕξοχοι δὲ καὶ περιβλεπτοὶ εἶνε οἱ πλούσιοι.

— Ἄλλοτε οἱ λόγιοι, οἱ διδάσκαλοι, ᾗσαν ὀνομαστοὶ καὶ εὐδιάκριτοι. Σήμερον πλεονάζουσι οἱ εὐπαίδευτοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἡμιμαθεῖς.

— Ἄλλοτε τὰ τέκνα ἐσέβοντο τοὺς γονεῖς. Σήμερον γενόμενα εὐμαθέστερα αὐτῶν, καταφρονοῦσι τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν γεννητόρων καὶ αἱ κομφεῦόμεναι θυγατέρες προτρέχουσι καθ' ὁδὸν τῶν ἀπόρων μητέρων αὐτῶν, ὅπως ἐπιδείξωσι ὅτι ἡ ὀπίσω των ἐρχομένη ὑπηρετικὴν ἐκτελεῖ λειτουργίαν.

— Ἄλλοτε δι' ὀλίγων συνετηρεῖτο σευνή καὶ λιτοδίαίτος οἰκογένεια, ἀλλὰ σήμερον, ὅτε κατέστη δυσχερέστερος ὁ βίος ἔνεκεν πολυτελεστέρων ἕξεων καὶ ἰδίως ἔνεκα τῆς ἀνατιμήσεως τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσκομιζομένων ἀναλωμάτων, ἡ κατάχρησις καὶ ἡ διαφθορὰ εἰσέδυσαν εἰς ἅπαντα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας ἡ κλοπῆ, ἡ ὑπεξαίρεσις, καὶ ἡ καταδολίευσις τοῦ δημοσίου, δίκην μικροβίων λυμαίνονται τὸ σῶμα τῆς Πολιτείας.

— Ἄλλοτε τὸ ἡμέτερον Ἔθνος ἐνεφορεῖτο ὑπὸ ζωηρῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν περὶ τοῦ μέλλοντος. Σήμερον τὰς ἐλπίδας καὶ προσδοκίας διεδέχθη ἡ ἀπογοήτευσις. Τὰς ἱερὰς ἀναμνήσεις τοῦ 1821, τὰ ἱερὰ ὀνόματα «Ἁγία Σοφία» «Κωνσταντῖνος» προσφέρουσι τὰ χεῖλη ἡμῶν, ἀλλ' ἡ θλιβερὰ πραγματικότης μαραίνει καὶ ἐμάρανε τὰς ψυχάς, καθόσον μάλιστα τὴν προπατορικὴν κληρονομίαν ἡμῶν τὴν περιπεσοῦσαν εἰς γεῖρας βαρβάρων κατακτητῶν ἐποφθαλιμίζουσι σήμερον Κράτη κραταῖα καὶ φιλοκτῆμονα, καθ' ὧν δυσχερεστάτη ἡ ἀντίστασις.

— Ἄλλοτε τὸ ψυχικὸν καὶ σωματικὸν κάλλος εἴλκυον τὴν καρδίαν τῶν νέων, ἀλλὰ σήμερον οἱ νέοι ἀποβλέπουσι κυρίως εἰς τὸ βαλάντιον τοῦ πατρὸς, τοῦ θεοῦ, ᾗ τῆς μητρὸς ὥστε ἡ μέλλουσα συμβία εἶναι τὸ παρεπόμενον τῶν ἐν τῷ βαλαντίῳ, τὸ κύριον δὲ σκοπούμενον εἶναι ἡ προῖξ.

— Ἄλλοτε ἐπὶ τριάκοντα ἔτη, αἱ δημόσια δαπάναι ἐκανονίζοντο κατὰ λόγον τῶν πιθανῶν δημοσίων ἐσόδων, καὶ ἡ οἰκονομικὴ διοίκησις τοῦ Κράτους παρίστα τὴν εἰκόνα εὐκόσμου οἰκίας, διοικουμένης ὑπὸ συνετοῦ καὶ σώφρονος οἰκογενειάρ-

χου. Ἄλλ' ἔκτοτε νέα τις πηγὴ ποριστικῆ χρημάτων ἐπεφάνη παρ' ἡμῖν, ἡ πίστις, ἣν ἀπερισκέπτως ἐξηγτλήσαμεν ἐντὸς εἰκοσαετίας μέχρι πυθμένος, καὶ μόλις ἀνανήψαντες ἤδη ἐκ μακροῦ ληθάργου, ἀναγνωρίζομεν ἀπέλιπδες τὴν δεινὴν ἡμῶν ἀμηχανίαν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ

Εἶθε ὁ Ὑψίστος φυλάττοι ὑπὸ τὴν σκέπην του τὴν περιώνυμον ἡμῶν πατρίδα, ἣς ἡ πρόοδος, ἡ εὐκλεία καὶ τὸ μεγαλεῖον ὑπῆρξαν ἡ κυριωτέρα μέριμνα καὶ ὁ διακαέστερος πόθος τοῦ βίου μου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῇ Μαΐου 1887.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΣΟΥΤΣΟΣ.

Ο ΠΟΘΟΣ ΤΟΥ ΤΑΞΕΙΔΕΥΕΙΝ

Τῷ ὄντι εἶν' ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ Θεοῦ πλασμένος,
 Νὰ ἦναι ὁ κυρίαρχος ἐπὶ τοῦ κόσμου ὅλου·
 Καὶ εἰς τὴν γῆν, ποῦ κατοικεῖ εἶναι προωρισμένος,
 Νὰ κατοικῇ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου πόλου.

Κ' εἰς ὅλα της τὰ κλίματα, κ' εἰς ὅλας της τὰς ζώρας,
 Παρτοῦ εὐρίσκει τὴν ζωὴν εὐάρεστον, γλυκεῖαν,
 Καὶ ἐπὶ ὄρη δύσβατα κ' εἰς μαλακὸν λευμῶνας
 Καὶ εἰς ξηρὰν κ' εἰς ὕδατα πηγρῦει τὴν οἰκίαν.

Κ' εἰς τοῦ ἡλίου τὴν δεινὴν θερμότητα ἀντέχει·
 Καὶ ὑποφέρει τοὺς σκληροὺς καὶ φρικαλέους πάγους·
 Τῆς ἀτμοσφαιρας προσβολὰς ἐντόλμως διατρέχει,
 Καὶ τοὺς συχράκις φοβεροὺς κινδύνους τοῦ πελάγους.

Καὶ διὰ τοῦτο μέσα του εἶν' ἔμφυτος ὁ πόθος
 Τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἀπαύστου ταξιδίου.
 Δὲν τὸν τρομάζει καταιγίς, τοῦ κύματος ὁ ῥόθος,
 Οὐδὲ τὸν ἔλκει οὐρανοῦ ἢ καλλορῆ εὐδίου.

Θέρος, χειμῶνα, ἀνοιξιν, ποθεῖ γὰρ ταξιδεῖν,
 Εἰς τὸν αὐτὸν βαρύνεται γὰρ διαμένη τόπον.
 Καὶ ὅσον ἀραπτύσσεται, τόσον τὸν κυριεῖει
 Ἐπιθυμία ὄψεως ἀγνώστων χωρῶν, τόπων